

โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดี ของเด็กและเยาวชนไทย

โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย

ทุนสนับสนุนโครงการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านเคหะชุมชน (ศูนย์คุณธรรม)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

* คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

ABC Project

โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย

An Accelerated Project for Building Good Character of Thai Children and Youth

ทุนสนับสนุนโครงการจาก

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพผู้พิการ (ศูนย์คุณธรรม)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและบุคลากร
An Accelerated Project for Building Good Character of
The Children and Youth

ผู้จัดทำ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ฟูองวานิช
อาจารย์ ดร.กมลวรรณ ตั้งชนกวนนท์
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวน 500 เล่ม

ภาควิชาการศึกษานโยบาย

(การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์

พ.ศ. 2548

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์

http://www.wcu.ac.th

คำนำ

เอกสารนี้เป็นรายละเอียดของโครงการวิจัยชื่อ "โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย" ซึ่งคณะผู้วิจัยได้รับทุนสนับสนุนโครงการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) โครงการนี้มีชื่อย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า ABC Project

เอกสารนี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญและที่มาของโครงการวิจัย วิธีดำเนินการ ข้อตกลงเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในโครงการของผู้เกี่ยวข้อง รายชื่อโรงเรียนนำร่อง และนักวิจัยในโครงการ

ความสำคัญและที่มาของโครงการวิจัย

ด้วยความก้าวหน้าทางสังคมที่เน้นวัตถุนิยมและเจริญเติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง มีงานวิจัยมากมายที่ชี้ให้เห็นถึงสังคมที่เป็นอันตรายต่อแหลม ทำให้เด็กและเยาวชนของไทย หมกมุ่น ชื่นชม หลงใหลกับค่านิยมทางสังคมที่เน้นวัตถุนิยมมากเกินไปเกินความพอดี จนละเลยการยึดมั่นในศาสนาธรรม กระบวนการควบคุมปัจจัยสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่เป็นพิษต่อเยาวชน นับวันจะกระทำได้ยากยิ่งขึ้น จนหลายเรื่องไม่สามารถควบคุมได้ จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาคุณภาพคน โดยเน้นการสร้างคุณลักษณะที่ดีของบุคคล (good character) ให้เป็นคนมีคุณธรรม

คุณลักษณะที่ดีของคนไทยที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดในมาตรฐานการศึกษาชาติคือ คุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยคนไทยต้องมีการดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต และหากยึดจุดของคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากการวิเคราะห์ของไกรยุทธ ชีตยาสินันท์ (2531) ซึ่งใช้เป็นกรอบในงานวิจัยของสุวิมล รุ่งวาณิช และนางลักษณะ วิรัชชัย (2543) พบว่ามี 4 จุดดังต่อไปนี้

จุดที่ 1

มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความซื่อสัตย์

มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความซื่อสัตย์

1. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน หมายถึงสภาพความดี
งานที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
2. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง หมายถึง สภาพความดีงาม
ที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
อย่างต่อเนื่อง
3. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง หมายถึง สภาพความดีงาม
ที่ช่วยยึดประวิงหรือดักเตือนให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุ
จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในทิศทางที่ถูกต้อง ไม่หลงผิด ไม่หลง
ประเด็น
4. คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน หมายถึง สภาพความดีงาม
ที่ช่วยส่งเสริมให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

คุณธรรมชุดที่ 1 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน

- 1.1 ความขยันหมั่นเพียร
- 1.2 ความอดทน
- 1.3 ความสามารถพึ่งตนเอง
- 1.4 การมีวินัย

คุณธรรมชุดที่ 2 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง

- 2.1 ซื่อสัตย์
- 2.2 ด้จจะ
- 2.3 ความรับผิดชอบ ความสำนึกในหน้าที่
- 2.4 ความกตัญญู

คุณธรรมชุดที่ 3 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง

3.1 ความมีสติและรอบคอบ

3.2 ความตั้งใจดี

คุณธรรมชุดที่ 4 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน

4.1 ความเมตตา ความปรารถดีต่อกัน ความเชื่อเพื่อคู่กัน

4.2 ความไม่เห็นแก่ตัว ความไม่เอาตัวเขาเปรียบผู้อื่น

และความช่วยเหลือช่วยด้วยที่โดยอาศัยกัน

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเยาวชนไทยในโครงการวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมคุณธรรม (moral culture) ให้กับเด็กและเยาวชนไทย วัฒนธรรมคุณธรรม คือการรู้จักคุณธรรม (moral knowing) ความเชื่อในคุณธรรม (moral belief) การมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม (moral attitude) และการประพฤติหรือปฏิบัติตนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม (moral action) จนเป็นนิสัย มีจิตสำนึก วิจารณ์ญาณที่จะทำสิ่งที่จะเกิดผลดีต่อตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่ากระทำในสิ่งที่ทำร้ายตนเอง หรือการกระทำที่เน้นประโยชน์ส่วนตนจนไม่สนใจผลเสียที่เกิดขึ้นกับส่วนรวม หากบุคคลได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักเหตุผล (reasoning) รู้จักคัดลึนใจ เลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และเห็นต้นแบบที่ดีจากบุคคลรอบข้าง ตั้งแต่เด็ก จะทำให้เขาเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม กระบวนการพัฒนาคุณธรรมจึงต้องเริ่มที่การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อว่าคุณธรรมเป็นสิ่งดี (moral belief) เห็นคุณค่าของคุณธรรม (moral value) และประพฤติและพัฒนาด้านเองให้เป็นผู้มีคุณธรรม (moral development)

โดยสรุป การวิจัยครั้งนี้มีที่มาจากปัญหาของสังคมแวดล้อมรอบข้างเด็กและเยาวชนไทยที่นับวันจะเป็นสังคมที่น่าอยู่ หากไม่มีกระบวนการ

พัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณธรรมแก่คนในสังคม แนวทางการแก้ปัญหาของสังคมที่ผ่านมามีส่วนใหญ่อิงต้นต้นจากการเผชิญหน้ากับความล้มเหลว แล้วจึงทำการวิเคราะห์หาสาเหตุ และหาวิธีการแก้ไข (fix & fix) แต่การสร้างสังคมยุคใหม่ต้องเน้นการทำนายและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น (predict & prevent) สภาพของสังคมปัจจุบัน สามารถคาดการณ์ได้ว่ามนุษย์ในสังคมหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับสังคมยุคใหม่ไม่ได้แล้ว เขาวชนไทยมีความเสี่ยงสูงที่จะมีปัญหาด้านการประพฤติดันให้อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี หากไม่หาทางป้องกันโดยการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี คนในสังคมจะเสื่อมคุณภาพมากขึ้น การพัฒนาลักษณะที่ดีที่ประสงค์ให้เกิดกับเขาวชนไทยจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้เด็กและเขาวชนมีคุณภาพที่สามารถช่วยสังคมและประเทศชาติให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข การพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเขาวชนไทยจึงเป็นวาระเร่งด่วนที่ต้องประเทศชาติต้องให้ความสำคัญและพัฒนาให้เกิดขึ้นโดยเร็ว

การพัฒนาคุณลักษณะที่ดีต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากบ้าน โรงเรียน และสังคม แต่การวิจัยนี้จะกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานอยู่ที่ "ครู" ในโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (change agent) ที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรได้รวดเร็วที่สุด เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีโอกาสและเวลามากที่สุดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับผู้เรียน และโรงเรียนยังเป็นศูนย์กลางสำคัญของการรวมพลังจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครอบครัวที่สามารถผลักดันแนวคิดใหม่ๆ ให้เกิดผลเป็นองค์ประกอบสำคัญ

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะดีศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย
2. เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยในรูปแบบต่างๆในโรงเรียนนำร่อง
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในโครงการ
4. เพื่อสังเคราะห์ผลการดำเนินงานและจัดทำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง

กิจกรรมการดำเนินงานในโครงการ

1. การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม และการสร้างคุณลักษณะที่ดีที่ประสงค์ของนักเรียน
2. การจัดประชุมระดมความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
3. การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย
4. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมคุณลักษณะดีศึกษาในรูปแบบต่างๆ
5. การติดตามกระบวนการดำเนินงานและประเมินผลความสำเร็จของโครงการ

คุณลักษณะที่ดี' ของเด็กและเยาวชนไทยที่ต้องการพัฒนา

จากโครงการ ยูเนสโกอินิทิเอทีฟ (2531) และการระดมสมองของคณะนักวิจัยโครงการ ได้คุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยที่ต้องการพัฒนา ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นสภาพความดีงามในด้านต่างๆ ประกอบด้วย 4 จุด ได้แก่

1.1 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.2 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง

1.3 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยยึดประวิงหรือสกัดเตือนให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในทิศทางที่ถูกต้อง ไม่หลงผิดหรือหลงประเด็น

1.4 คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยส่งเสริมให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหาความรู้ การทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ

¹ ในโครงการนี้ จะใช้คำว่า "คุณลักษณะ" หรือ "คุณลักษณะดี" ในความหมายเดียวกัน

ตารางที่ 1 ตัวอย่างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทยที่ควรพัฒนา

คุณลักษณะด้านคุณธรรม				คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม	คุณลักษณะด้านการเรียนรู้
คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน	คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง	คุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง	คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน		
1. ความซื่อสัตย์	1. ซื่อสัตย์	1. ความมีสติและรอบคอบ	1. ความเมตตา ปกป้องญาติพี่น้อง เยื่อใยต่อกัน	1. ความมีปฏิสัมพันธ์	1. ความใฝ่เรียนใฝ่รู้
2. ความอดทน	2. อดทน	2. ความตั้งใจ	2. ความไม่เอาใจใส่ ไม่เอาใจหาประโยชน์	2. การปรับตัว	2. ความรักโรงเรียน
3. ความสามารถพิเศษ	3. ความรับผิดชอบ ความสำนึกในหน้าที่		3. ความไม่เอาใจใส่ ไม่เอาใจหาประโยชน์ และความขัดแย้งต่อผู้อื่น	3. ความตรงต่อเวลา	3. รักการอ่าน
4. การมีวินัย	4. ความกตัญญู			4. ความซื่อสัตย์	
		5. ความมีสัมมาคารวะ			
			6. ความสุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้ม		

รายการอ้างอิง

โกรฎุทธ อีรตยาศนันท์. (2531). แนวพระราชดำริการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. สถาบันไทยคดีศึกษาและฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวินท รัชชานันท์ และนางลักขณ์ วิจิตรชัย. (2543). มีจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนักศึกษา มหาวิทยาลัย: การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ข้อตกลงในการทำงานของโรงเรียนนำร่อง:**
1. โรงเรียนนำร่องดำเนินกิจกรรมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนเป็นเวลาทั้งหมด 4 เดือน (พฤศจิกายน 2548 - กุมภาพันธ์ 2549)
 2. โรงเรียนนำร่องระบุกลุ่มนักเรียนเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาอย่างน้อย 1 ห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน หากเป็นไปได้ควรเป็นอย่างน้อย 1 ระดับชั้นเรียน ต่อ 1 โรงเรียน และหากสามารถทำได้ทั้งโรงเรียนจะเป็นสิ่งที่พึงประสงค์มากที่สุดของโครงการนี้
 3. โรงเรียนนำร่องดำเนินกิจกรรมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรม คุณลักษณะด้านสังคม และคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ อย่างน้อย 1 คุณลักษณะ โรงเรียนสามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาใช้ในการพัฒนาให้เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน โดยมีการกำหนดร่วมกันกับนักวิจัยในพื้นที่
 4. โครงการวิจัยนี้คาดหวังว่าแต่ละโรงเรียนจะสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่ดีแก่นักเรียนอย่างน้อย 1 คุณลักษณะ ตามที่ตกลงกันตั้งแต่เข้าโครงการ และโรงเรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะอื่น ๆ เพิ่มเติมได้
 5. โรงเรียนนำร่องต้องอนุญาตให้คณะนักวิจัยเข้าไปสังเกต แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานร่วมกับผู้บริหารและอาจารย์ของโรงเรียน ระหว่างดำเนินโครงการ ตามเวลาที่เหมาะสม ตลอดจนให้ข้อมูลผลการดำเนินงานแก่คณะผู้วิจัยจนสิ้นสุดโครงการ ทั้งนี้คณะผู้วิจัยจะไม่ทำงานให้เกิดผลกระทบเสียหายหรือรบกวนการจัดเรียนการสอนปกติของโรงเรียน

บทบาทของโรงเรียนนำร่อง

1. ร่วมระดมความคิดกับนักวิจัยในพื้นที่ให้ได้คุณลักษณะต่างๆ ที่จะเร่งพัฒนานักเรียนของโรงเรียน แนวทางและกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ตลอดจนจรรยาบรรณและระยะเวลาการดำเนินงาน
2. ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ภายใต้การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัยในพื้นที่และครูอาจารย์ในโรงเรียน
3. ครูอาจารย์สามารถดำเนินการวิจัยร่วมกับนักวิจัยในพื้นที่ ผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นจากโครงการขึ้นอยู่กับข้อตกลงของนักวิจัยและอาจารย์ในโรงเรียน และปริมาณงานที่ทำงานร่วมกัน โดยสามารถเป็นผลงานวิจัยร่วม หรือผลงานวิจัยเดี่ยว ตามปริมาณงานที่แต่ละฝ่ายรับผิดชอบ
4. ครูอาจารย์ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในโครงการ และให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนและผลที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ
5. ครูอาจารย์ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ หรือรายงานความก้าวหน้าระหว่างการประชุมโครงการตามที่มีการตกลงร่วมกันเป็นระยะ ๆ

บทบาทของนักวิจัยในพื้นที่

1. ร่วมระดมความคิดกับครูอาจารย์ในโรงเรียนนำร่องให้ได้แนวทางและกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน
2. ให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ในโรงเรียนนำร่องที่รับผิดชอบ
3. สังเกต นิเทศ และติดตามการดำเนินงานในโครงการอย่างน้อย 3-4 ครั้ง ต่อเดือน โดยไม่ให้รบกวนการเรียนการสอนปกติของโรงเรียน
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนนำร่องที่จัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโดยอาจจัดทำรายงานร่วมกับครูของโรงเรียนนำร่อง
5. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนนำร่อง โดยใช้เครื่องมือวิจัยที่โครงการวิจัยจัดทำขึ้น หรือเครื่องมือวิจัยที่นักวิจัย/ครูอาจารย์ในโรงเรียนจัดทำขึ้นเองเพิ่มเติม โดยมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน และผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครูอาจารย์ และตัวนักวิจัยเองในช่วงเวลาดังแต่ก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ

1.1. ความสำเร็จระดับนักเรียน

- ความตระหนักไว้ในคุณค่าของการปฏิบัติตนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการปฏิบัติตนในทิศทางที่ดีขึ้น
- ระดับของการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งสามชุด คือด้านคุณธรรม ด้านทักษะทางสังคม ด้านการเรียนรู้ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ จิตอาสา ความรักการอ่าน ความสามารถในการปรับตัว เป็นต้น
- ความพอใจที่ได้มีโอกาสได้รับการพัฒนาคุณลักษณะของตนเอง

2. ความสำเร็จระดับครูอาจารย์

- ความพอใจที่ได้มีส่วนในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน
- ความสามารถในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน
- ระดับของการมีคุณลักษณะของความเป็นครูที่พึงประสงค์ ทั้ง 3 ด้าน คือคุณลักษณะด้านคุณธรรม เช่น ความตั้งใจคิดนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม เช่น การปรับตัวของครู การทำงานร่วมกันของครูอาจารย์ คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ เช่น ความสนใจใฝ่รู้

3. ความสำเร็จระดับนักวิจัย

- ความสามารถในการทำงานร่วมกับครูอาจารย์ในโรงเรียน
- ความสามารถในการคิดค้นนวัตกรรม/กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน
- ระดับของการมีคุณลักษณะของความเป็นนักวิจัยที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน คือคุณลักษณะด้านคุณธรรม เช่น ความตั้งใจคิดค้นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม เช่น การทำงานร่วมกันกับครูอาจารย์ในโรงเรียน ความสามารถในการสื่อสาร คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ เช่น ความสนใจใฝ่รู้

4. ความสำเร็จระดับโครงการ

- ความสามารถในการวางระบบการบริหารโครงการ
- ความสามารถในการบริหารงานให้ดำเนินงานตามแผน
- ความสามารถในการทำงานร่วมกับในโรงเรียน
- ความสามารถในการดำเนินการวิจัยให้บรรลุผลตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด

รายชื่อโรงเรียนนำร่องในโครงการวิจัย

ลำดับ	สังกัด	โรงเรียน	ผู้บริหาร	โทรศัพท์
01	สทศ	วัดช่างเหล็ก	อ. สมบัติพร แผลงเหล็ก	07-8245358
02	สทศ	สาขาน้ำทิพย์	อ. ประทีป ผลิตสิน	02-2582232 02-2614558 01-8400145
03	สทศ	บางบัว	อ. บุญธรรม ทองใบ	01-7419801 02-5791941
04	สทศ	สีกัน (วัดผามณีนครอุปถัมภ์)	อ. นิพนธ์ ภินสีภรณ์ภักดี	01-8668025 02-5664139 02-5664136
05	สทศ	ตุ๊กตาราชภัฏธน	อ. สำเภา นริศประจักษ์	07-9911477 05-1710356
06	สทศ	โรงเรียนพิทยาศาสตร์	อ. ประมวล ชูศักดิ์	06-7595459
07	ศร	นฤมลทิน	อ. นนิต วงศ์ภักดี อ. นภาพิกา สอนวงษ์	02-4111573 01-8118968
08	ศร	อัสสัมชัญคอนแวนต์สีลม	อ. นิภาพรณ วัชรนิรมิตเจริญ	09-8108961
09	ศร	สมาคมสตรีไทย	อ. จันทนา ธรรมวาไร	01-6081234
10	ศร	เสนาธิการอาญจนาภิเษก	อ. ชัยฉภา เสี่ยงหลาย	01 9885953
11	ศร	เกษมพิทยาศาสตร์	อ. ศวีรพรรณ สายฟ้า ศร. รร. นนท ภิบาลไทย	01-6457929 02-3912357 02-3910023 09-1092144
12	ศร	จุฬาลงกรณ์	ศร. กนกวรรณ ชีวานันท์ศิริ	01-8148184 01-8688628 09-8162995 02-5382966
13	กทศ	วัดคลองเตย	อ. ประภาณี นิธิบุญศิริ	01-4238732
14	กทศ	ประชาภิรมย์	อ. สมภวีศ กำแหงนิล	02-9543648 02-9543649

	สังกัด	โรงเรียน	ผู้บริหาร	โทรศัพท์
15	กทม	วิเศษมงคลา	อ. ชนพร บุญกลิ่น	06-7727127 09-7418137
16	กทม	พระธาตุนครสุราษฎร์ พิพิธ	อ. ประพนธ์ พรีภาณุจรรย์	01-8998423
17	กทม	วิเศษมงคล	อ. สมภาพ อินทรจันทร์	09-1319368 02-8877724 02-2140210
18	กทม	วิเศษนคร	อ. วิเชียร วัฒนสิทธิ์	01-4423449 02-4372327
19	สช	อนุบาลนครราชสีมา	อ. เสกศิณี เตชะชัยนันท์	04-0756655
20	สช	SBAC	ดร. ปภาศทิพย์ ประวัติดูเรือง	01-8146660
21	กทม	นางพนาสน	อ. ประสงค์ พงษ์ประไพ	01-5641227 02-3932847
22	กทม	เมืองทองอนุสรณ์	อ. ระวีวรรณ ชื่นตาใจงาม	07-1107669 02-3934062
23	กทม	เขื่อนหินลาดกุ่ม	อ. เขื่อนจิต จันทร์อยู่	01-4956628 02-3935966
24	สช	สาธิตสุภาพ ฝั่งประโคน	อ. พิศนีย์ นวลน้อยมา	09-0722269
25	สช	สาธิตสุภาพ ฝั่งอีสาน	นส. กิตติกา สังฆานุรักษ์ อ. นววรรณ วุฒิศรุต	05-0623340 01-8665599

01	กทม	วิเศษนคร	อ. วิเชียร วัฒนสิทธิ์	01-4423449
02	กทม	วิเศษนคร	อ. สมภาพ อินทรจันทร์	09-1319368
03	กทม	วิเศษนคร	อ. ชนพร บุญกลิ่น	06-7727127
04	กทม	วิเศษนคร	อ. ประพนธ์ พรีภาณุจรรย์	01-8998423
05	กทม	วิเศษนคร	อ. เสกศิณี เตชะชัยนันท์	04-0756655
06	กทม	วิเศษนคร	อ. เขื่อนจิต จันทร์อยู่	01-4956628
07	กทม	วิเศษนคร	อ. ระวีวรรณ ชื่นตาใจงาม	07-1107669
08	กทม	วิเศษนคร	อ. ประสงค์ พงษ์ประไพ	01-5641227
09	กทม	วิเศษนคร	อ. วิเชียร วัฒนสิทธิ์	01-4423449

นามานุกรมคณะผู้วิจัย		ตำแหน่ง	โทรศัพท์
1	ศ.กิตติคุณ ดร.ณรงค์ชนม์ วีระชัย	คณบดีวิทยาโครงการวิจัย	02-2182588
2	รศ.ดร. พยุศรี ศิริบรรณพิทักษ์	คณบดีวิทยาโครงการวิจัย	02-2182410
3	รศ. ดร. สุวิมล รุ่งรวาณิช	หัวหน้าโครงการวิจัย	06-9916330
4	ผศ. ดร. ชวพร เนื่องตระกูล	รองหัวหน้าโครงการ	01-4254548
5	ผศ. เฉียงใจ สุรโชชน์	นักวิจัยส่วนกลาง	01-4045385
6	ดร. กนกวรรณ สังฆานานนท์	นักวิจัยส่วนกลาง	06-8149388
7	นายวิญญู ทวีพรธมณี	เลขานุการนักวิจัยในพื้นที่	01-3001003
8	นายสมพงษ์ ปิ่นสุน	เลขานุการนักวิจัยในพื้นที่	09-1380664
9	ดร.บุษมา เมษศิริทองคำ	นักวิจัยในพื้นที่	09-1229969
10	ดร.ศศิมาจ ณ วิเชียร	นักวิจัยในพื้นที่	09-3168930
11	ดร.ฉัตรชนก สายสุวรรณ	นักวิจัยในพื้นที่	01-5703193
12	นางสาวบุษชาติพรย์ สว่างสุวรรณ	นักวิจัยในพื้นที่	01-3814240
13	นางสาวพิศมณีย์ ช่างชัย	นักวิจัยในพื้นที่	01-4866967
14	นางสาวนียมภรณ์ โชคชวยชัย	นักวิจัยในพื้นที่	09-1322010
15	นางสาวศศิธร เขียวทอง	นักวิจัยในพื้นที่	01-6281524
16	นางสาวรุ่งนภา ตั้งจิตระวีญกุล	นักวิจัยในพื้นที่	09-7865530
17	นางสาวจิโรธมา วิเชียรปัญญา	นักวิจัยในพื้นที่	01-7547908
18	นางวันสิญญ ม่วงทอง	นักวิจัยในพื้นที่	04-1308229
19	นางสาววารุณี สักนโชคดี	นักวิจัยในพื้นที่	01-4994948
20	นางสาวพิชญ์ เสถียรวงกูร	นักวิจัยในพื้นที่	04-0018892
21	นางสาววิเศษา ปัญญาภานนท์	นักวิจัยในพื้นที่	06-5112900
22	นางวราภรณ์ อนันตสิน	นักวิจัยในพื้นที่	04-1479849
23	นางชนรโรจน์ สร้อยศักดิ์	นักวิจัยในพื้นที่	01-6895967
24	นางสาวสุภาพร โทแสงกุล	นักวิจัยในพื้นที่	01-1722068
25	นางสาวนิภาพร กุลสนมบุตร	นักวิจัยในพื้นที่	06-8157505

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	โทรศัพท์
26	นายปริญญา มีสุข	นักวิจัยในพื้นที่	01-3467819
27	นายสุนทรพจน์ คำวงศ์พานิช	นักวิจัยในพื้นที่	05-8174061
28	นางสาวอนงค์ ชินสาพรหม	นักวิจัยในพื้นที่	01-5950316
29	นางสาวสุภัฏญูรัตน์ คงงาม	นักวิจัยในพื้นที่	01-8584877
30	นายธนาธิป ชูเยี่ยม	นักวิจัยในพื้นที่	01-4324688
31	นายสมเกียรติ พานอก	นักวิจัยในพื้นที่	06-5837582
32	นายสุนทร เกียนงาม	นักวิจัยในพื้นที่	07-0704803
33	พระมหาณันต์ อารยบรรจบ	นักวิจัยในพื้นที่	09-1209803
34	อ.ถาวร มีศิริมัย	นักวิจัยในพื้นที่	09-1276031